

Arne Kittelsen, stjóri á fiskaalistøð í Noregi:

Neyðugt við størri alistøðum í Føroyum enn teimum í Noregi

— um tit skulu framleiða fleiri túsund tons
um árið

Í síðstu viku vitjaði norðmaðurin Arne Kittelsen í Føroyum, har hann helt fyrilestur um fiskaaling í Noregi og eisini hevði fund við landsstýrið og umboð fyri Fiskirannsóknarstovuna um útbyggingina av fiskaalivinnuni í Føroyum.

Arne Kittelsen er eitt av teimum kendu nevnum innan fiskaaling í Noregi. Hann hevur hesi seinastu 15 árin arbeitt á ymsum royndarstöðum við fiskaaling. Í lötuni er hann leiðari á royndarstöðini í Sunndalsøra, har teir í nógv ár hava havt til endamál at finna fram til fisk, sum er best eignaður at ala í fangils.

Finnið plássini til fiskaaling

Blaðmaðurin hjá Sosialinum hittir Arna Kittelsen, áðrenn hann fór aftur til Noregs leygarmorgunin.

Uppá fyrispurning, hvørjir møguleikar eru fyri fiskaaling í Føroyum, sigur Arne Kittelsen, at teir eru góðir, men hann metir teir ikki vera eins góðar sum í Noregi. Har

eru nógv fleiri pláss, sum eru eignað at reka fiskaaling.

— Eg vil tí mæla tykkum til beinanvegin at finna fram til tey pláss, sum kunnu brúkast til fiskaaling. Her hugsi eg bæði um aling í feskum vatni og á sjónum.

Í dag eru umleið seks alistøðir í gongd í Føroyum. Arne Kittelsen heldur, at vit eiga at brúka royndirnar hjá hesum fyrstu alistøðum sum grundarlag fyri, hvussu henda vinnan skal útbyggjast í framtíðini.

Støddini millum 100—500 tons

Hvat viðvíkur støddini á alistøðum á sjónum, heldur Arne Kittelsen, at mugu vit biðja at leggja hana í eina fasta legu, til vit kenna úrslitini á teimum fyrstu royndarstöðum.

Í fyrilestrinum á Debesartroð seinasta hóskvöld greiddi Arne Kittelsen m.a. frá, at norðmenn kunnu ikki byggja alt ov stórar alistøðir. Hetta er ásett við lóg, sum

m.a. sigur, at alistøðirnar á sjónum mugu í mesta lagi rúma 5000 m³, tvs. at alast kunnu eini 50 tons. Tað verður gjørt fyri at spjaða nógvast alistøðir kring alt landið. Hetta er liður í einum tilrættis-løgnum bygdamenningar-politikki.

Uppá fyrispurning, um føroyingar skulu brúka norsku lógina um stødd á alistøðum til fyrmynd, sigur Arne Kittelsen, at tað er ikki rætt at sam-bera í hesum førinum, tí tað eru avmarkaðir møguleikar í Føroyum til aling.

— Skulu tit kunna framleiða fleiri túsund tons av alifiski, so mugu støðirnar vera lutvist stórar. Eg meti sjálvur, at tær koma at liggja millum 100 og 500 tons hvør.

Nógvar smolt- stöðir

Tá vit tosa um fiskaaling, so eru tveir høvuðstættir í hesi vinnu. Fyrst er tað kleiking, startfóðring og fóðring til smolt, sum er í feskum vatni, og síðani er tað sjálv alingin á sjónum. Arne Kittelsen arbeiddur

innan tann fyrsta táttin. Hann hevur verið við til at selja føroyingum fyrstu sendingarnar av laksarogni. Tað er hetta rognið, sum í dag er klækt og gongur í hyljunum kring landið.

Arne Kittelsen heldur, at vit eiga at útbyggja við fleiri smoltstöðum. Hann er ikki í iva um, at føroyingar sjálvir verða førir fyri at framleiða tað smolt, sum brúkast skal í Føroyum.

— Tit eiga ikki at hava nakrar fáar stórar smoltstöðir. Men harafturimóti byggja fleiri — kanska einar 6 til 7 smoltstöðir runt kring landið. Vandin við at hava bert eina ella tvær smoltstöðir er tann, at kemur sjúka, so verður grundarlagið tikið undan allari alingini.

Almenn — privata!

Arne Kittelsen heldur ikki, at allar smoltstöðirnar eiga at verða ríknar av tí almenna. — Tað er at leggja alt ov stóra ábyrgd á føroyska statin, um tað al-

Arne Kittelsen, stjóri á royndarstöðini í Sunndalsøra: — Eg eri sannførdur um, at fiskaaling er ein vinna, sum hevur framtíð í Føroyum. Hóast møguleikarnir ikki eru so nógvir sum í Noregi, so hava tit góðar umstøður — eitt nú er feska vatnið hjá tykkum nógv betri enn okkara!

menna einsamalt skal reka smoltstöðirnar. Smoltstöðirnar skulu verða ríknar av privatum, men tað almenna eigur at hava einar tvær tilíkar støðir — eina við Áir og eina á Sundi — har serliga tær fyrstu royndirnar skulu verða gjørdar.

Arne Kittelsen sigur viðari, at tað almenna — í hesum førinum Fiskirannsóknarstovan og P/f Fiskaaling — skulu hava eftirlit við, hvat rogn kemur til landið fyri at fyrbyggja møguligum sjúkum.

Keldan við Áir gull verd

Um kleikistöðina, sum verður bygd við Áir, sigur Arne Kittelsen, at hon hevur ómetaliga stóran týdning fyri framleiðsluna

av m.a. laksayngli, tí hon fær ókeypis heitt vatn frá eini keldu nakað omanfyri vegin við Áir.

— Hon er gull verd fyri tykkum. Tit eiga somuleiðis við boringum at kanna, um grunnvatn er, sum hevur sama høgda hitan, sum nevnda kelda. Keldan talan er um er 15°.

Nú verulig gongd kemur á framleiðslu av laksayngli bæði við Áir og vónandi skjótt á Sundi eisini, kunnu framleiðast fleiri milliónir fiskar, sum síðani skulu fóðrast til smolt (smolt merkir, at laksurin kann sleppast á sjógv og fóðrast viðari).

Brúkið vøtnini

Arne Kittelsen visir á, at aftaná at fiskurin er startfóðraður á Sundi og við

Framhald á síðu 12

Nógv fólk var komið út á Debesartroð at hoyra fyrilesturinn hjá Arna Kittelsen um fiskaaling í Noregi. Í mannagúgvuni eru eisini fyrrverandi rækjupionerar

Aftaná fyrilesturinn vóru tað aðrir, sum tóku um endan og »suppleraðu«. Her er tað Knút Nolsøe, ið tosar við næmingar í Hoyðølum. Teir hava valt at gera uppgávu um fiskaaling